



PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W RADOMIU
POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA W RADOMIU
 26-601 Radom, ul. gen. Leopolda Okulickiego 9D
 ☎ 48 330-90-32, 48 345-15-94, fax 48 333-20-23

e-mail: radom@psse.waw.pl
 www.radom.psse.waw.pl

Radom, dnia 15.02.2021r.

HKN.4411.76.2021

Ocena obszarowa jakości wody do spożycia przez ludzi na terenie gminy Pionki za okres od 1.01.2020r. do 31.12.2020r.

Na terenie gminy Pionki zlokalizowanych jest 5 wodociągów publicznych zarządzanych przez Gminę Pionki (z wyłączeniem wodociągu w miejscowości Januszno zarządzanego przez Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze Sp. z o. o. w Pionkach). Wodociągi nadzorowane są przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu. Do w/w wodociągów należą wodociągi publiczne w:

- Jedlni,
- Mireniu,
- Augustowie,
- Czarnej,
- oraz Laskach.

Wszystkie wodociągi oparte są na ujęciach wód podziemnych. Uzdatnianie wody odbywa się poprzez napowietrzanie, odżelazianie oraz okresową dezynfekcję. Jednostką odpowiedzialną za jakość wody dostarczanej przez wodociągi jest Gmina Pionki.

Dane o poszczególnych wodociągach przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa wodociągu	Produkcja w m ³ /d	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Jedlnia	457	2712	przydatna
2.	Mireń	386	2410	przydatna
3.	Augustów	64	536	przydatna
4.	Czarna	178	2037	przydatna
5.	Laski	130	1149	przydatna

W okresie od 1.01.2020r. do 31.12.2020r. wodę pochodzącą z w/w wodociągów badano w ramach nadzoru sanitarnego oraz prowadzonej kontroli wewnętrznej pod względem parametrów fizyko – chemicznych, organoleptycznych i mikrobiologicznych w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

W odniesieniu do jakości wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Jedlni gm. Pionki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził, iż w próbkach wody pobieranej do badań w 2020r. z w/w wodociągu publicznego jednorazowo odnotowano przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C oraz występowanie nieakceptowalnego zapachu. Podjęte przez Gminę Pionki działania naprawcze polegające na zwiększeniu dozowania środka dezynfekcyjnego oraz wzmożeniu częstotliwości płukania sieci wodociągowej spowodowały doprowadzenie jakości wody do warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

W odniesieniu do jakości wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Mireniu gm. Pionki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził, iż w próbkach wody pobieranej do badań w 2020r. z w/w wodociągu publicznego jednorazowo odnotowano obecność nieakceptowalnego zapachu. W odniesieniu do w/w przekroczenia miało ono charakter krótkotrwały i miejscowy. Kolejne badania laboratoryjne potwierdziły wyeliminowanie w/w przekroczenia, a tym samym doprowadzenie jakości wody do warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

W odniesieniu do jakości wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Czarnej gm. Pionki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził, iż w próbkach wody pobieranej do badań w 2020r. z w/w wodociągu publicznego występowało przekroczenie bakterii grupy coli, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C oraz odnotowano obecność nieakceptowalnego zapachu, ponadnormatywnych zawartości żelaza, manganu, amonowego jonu i mętności. W odniesieniu do przekroczeń mikrobiologicznych PPIS w Radomiu w związku z ogłoszeniem w kraju stanu epidemii w celu zapewnienia mieszkańcom ciągłości dostaw wody ocenił stan zanieczyszczenia wody i polecił Gminie Pionki wykonanie natychmiastowych działań naprawczych zmierzających do wyeliminowania w/w przekroczeń. W trakcie prowadzenia prac modernizacyjnych mieszkańcy okresowo zaopatrywani byli w wodę z wodociągu publicznego w Mireniu gm. Pionki (ujęcie wody w Czarnej zostało czasowo wyłączone z użytkowania). Podjęte przez Gminę Pionki działania spowodowały poprawę jakości wody w w/w zakresie co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

W odniesieniu do jakości wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Laskach gm. Pionki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził, iż w próbkach wody pobieranej do badań w 2020r. z w/w wodociągu publicznego stwierdzono przekroczenia w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C, bakterii grupy coli, żelaza oraz mętności. W odniesieniu do przekroczeń mikrobiologicznych PPIS w Radomiu w związku z ogłoszeniem w kraju stanu epidemii w celu zapewnienia mieszkańcom ciągłości dostaw wody ocenił stan zanieczyszczenia wody i polecił Gminie Pionki wykonanie natychmiastowych działań naprawczych zmierzających do wyeliminowania w/w przekroczeń. W trakcie prowadzenia prac modernizacyjnych mieszkańcy zaopatrywani byli w wodę z wodociągu publicznego w Mireniu gm. Pionki (ujęcie wody w Laskach zostało czasowo wyłączone z użytkowania). Podjęte przez Gminę Pionki działania spowodowały poprawę jakości wody w w/w zakresie co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

W odniesieniu do jakości wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Augustowie gm. Pionki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził, iż w próbkach wody pobieranej do badań w 2020r. z w/w wodociągu publicznego stwierdzono przekroczenia w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C oraz enterokoków. W odniesieniu do przekroczenia enterokoków PPIS w Radomiu wydał decyzję administracyjną nakazującą unieruchomienie w/w wodociągu. Mieszkańcy zostali poinformowani o możliwości korzystania w wyznaczonych godzinach z dodatkowego punktu poboru wody na ujęciu w Laskach. Po podjęciu przez Gminę Pionki skutecznych działań naprawczych PPIS w Radomiu wydał decyzję wygaszającą postępowanie administracyjne, a tym samym stwierdził przydatność wody do spożycia. Ponadto PPIS w Radomiu w formie komunikatów informował odbiorców o jakości wody do spożycia oraz o warunkach korzystania. W odniesieniu do przekroczenia w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C PPIS w Radomiu w związku z ogłoszeniem w kraju stanu epidemii w celu zapewnienia mieszkańcom ciągłości dostaw wody ocenił stan zanieczyszczenia wody i polecił Gminie Pionki wykonanie natychmiastowych działań naprawczych zmierzających do wyeliminowania w/w przekroczeń. Podjęte przez Gminę Pionki działania spowodowały poprawę jakości wody w w/w zakresie co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

Zagrożenia związane z występowaniem stwierdzonych przekroczeń w badanej wodzie:

- Oznaczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C jest jednym z parametrów mikrobiologicznych, który dostarcza niezbędnych informacji do nadzoru i oceny jakości wody. Określenie w/w parametru jest użyteczne w celu oceny jakości zarówno wody ujmowanej, jak i do monitorowania procesów uzdatniania. Mikroorganizmy te powszechnie występują w środowisku, a organizm człowieka styka się z nimi nieprzerwanie. Generalnie nie stanowią zagrożenia dla ludzi, jednak niektóre z nich mogą być patogenami oportunistycznymi, stąd bardzo ważne jest ich monitorowanie.
- Bakterie gr. coli należą do organizmów wskaźnikowych zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potencjalnym źródłem powyższych mikroorganizmów w punkcie zgodności może być: nieprawidłowy przebieg procesów uzdatniania i dezynfekcji wody, naruszenie integralności systemu dystrybucyjnego np. przez luki/nieszczelności na zbiornikach serwisowych, zaworach powietrznych, zaworach odcinających, połączeniach krzyżowych. Obecność bakterii grupy coli w wodzie opuszczającej stację uzdatniania wody oznacza, że procesy uzdatniania wody przebiegały nieprawidłowo i należy podjąć działania mające na celu zbadanie przyczyny skażenia oraz wdrożenie działań naprawczych prowadzących do przywrócenia odpowiedniej jakości wody. Nie zawsze konieczna jest szokowa dezynfekcja sieci wodociągowej, czasem wystarczającym działaniem jest jej intensywne płukanie z równoczesnym tłoczeniem sprężonego powietrza.
Pojawienie się tych bakterii w systemach dystrybucyjnych i zbiornikach wody może świadczyć o namnażaniu się populacji i możliwym wytwarzaniu biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem roślinnym lub glebą.
- Enterokoki - paciorkowce kałowe należą do bakterii, których wykrycie w wodzie pitnej świadczy o kontakcie badanej wody z zanieczyszczeniami typu kałowego. Paciorkowce kałowe powszechnie występują w kale ludzi i zwierząt stałocieplnych. Oznaczenie tych bakterii pozwala określić świeży stopień skażenia kałowego wody. Paciorkowce kałowe mogą wywoływać liczne schorzenia zwłaszcza u osób o obniżonej odporności organizmu. Każde wykrycie tych bakterii w wodzie bez względu na ich liczbę powinno generować działania zmierzające do znalezienia przyczyny zanieczyszczenia oraz podjęcia właściwych działań naprawczych prowadzących do przywrócenia odpowiedniej jakości wody co powinno mieć potwierdzenie w kolejnych badaniach.
- Nieakceptowalny zapach wody może sygnalizować zmiany w jakości wody ujmowanej lub nieprawidłowości w procesie uzdatniania. Powyższe powinno skłaniać zarządzającego wodociągiem do znalezienia przyczyny nieprawidłowości oraz podjęcia działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Podwyższenie wskaźnika mętności ma wpływ na wygląd i apetyczność wody. Wywołują ją różne substancje znajdujące się w wodzie w stanie nierozpuszczalnym jako zawiesiny: drobne cząsteczki roślin, mikroorganizmy wodne, glina, il, drobny piasek, wytrącone związki żelaza i manganu. Zwiększona mętność może w znacznym stopniu zakłócać procesy dezynfekcji wody. Woda do spożycia powinna być klarowna i w żadnym wypadku nie powinna posiadać mętności spowodowanej przez substancje organiczne.
- Zwiększona zawartość manganu oraz żelaza nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi. Światowa Organizacja Zdrowia nie zaproponowała opartej na przesłankach zdrowotnych dopuszczalnej wartości w/w parametru w wodzie do spożycia. W rozporządzeniu M.Z. najwyższe dopuszczalne wartości dla w/w parametrów przyjęto nie z powodu zagrożenia zdrowia ludzi w razie przekroczenia wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężeń mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody. Woda, w której stężenie manganu przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej i sprzyjać wytrącaniu się mazistych osadów. Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody. Ze względu na przekroczenie wartości żelaza konsumenci mogą zauważyć zmianę barwy i mętności oraz metaliczny posmak wody, co może budzić uzasadnione zastrzeżenia

konsumentów. Ponadto woda, w której stężenie żelaza przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej, sprzyjać wytrącaniu się czerwono-brązowych osadów. Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody.

- Amonowe jony w wodzie nie mają bezpośredniego znaczenia zdrowotnego, obecność podwyższonych stężeń jest niekorzystna ze względu na proces uzdatniania wody - mogą zmniejszać skuteczność dezynfekcji wody, przyczyniać się do powstawania azotynów w sieci wodociągowej, powodować nieskuteczne usuwanie manganu, a także wywoływać zmiany smaku i zapachu wody.

Ponadto w 2020r. ludność zamieszkała w miejscowościach:

- Adolfin
- Januszno
- Krasna Dąbrowa
- Sokoły
- Żdzary

zaopatrywana była w wodę przydatną do spożycia z wodociągu publicznego Januszno gm. Pionki zarządzanego przez Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze Sp. z o. o. Z w/w wodociągu korzystało 1222 osób.

W 2020r. do PPIS w Radomiu nie wpływały interwencje od mieszkańców dot. reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na danym obszarze.

Otrzymuje:

1. Wójt Gminy Pionki
26 - 670 Pionki ul. Zwycięstwa 6a
2. a/a

Starosta Powiatu Radomskiego
Radom, ul. Piłsudskiego 10
10-100 Radom
10-100 Radom, ul. Piłsudskiego 10
10-100 Radom, ul. Piłsudskiego 10